

METODICKÉ POZNÁMKY – MATÝSKOVA MATEMATIKA, 2. DÍL, AKTUALIZOVANÉ VYDÁNÍ 2018

ÚVOD

Matýskova matematika pro 1. ročník ZŠ se skládá ze tří učebnic formátu A4 a dvou pracovních sešitů formátu A5.

Zadání veškerých úkolů je upraveno tak, aby si je žáci mohli číst od prvního školního dne sami. Zpočátku se jedná zejména o obrázkové čtení, postupně jsou do učebnic zařazována jednotlivá písmena, vždy však podle čtenářských dovedností žáků v daném období. Cílem jednoduchých textů není výuka čtení, ale využívání čtení jako nástroje pro získávání informací. Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli samostatní, aby si podstatné informace samostatně vyhledávali v textu a posléze takto získané informace používali ve výpočtech. Jednotlivé stránky nejsou přeplněny ani úkoly, ani kresbami. Velikost písma a struktura jednotlivých stránek jsou podřízeny přehlednosti a srozumitelnosti. Probíraná látka je vždy rozložena do několika logických kapitol. V každé kapitole se pak objevují stejné typy příkladů. Toto cyklické opakování typových příkladů dává možnost žákům, kteří nepochopí dané učivo napoprvé, aby jej pochopili kdykoliv později.

Mimo úzké propojení s českým jazykem se celou učebnicí prolíná učivo prvouky a jednotlivé příklady jsou vysvětlovány téměř výhradně na jevech, které se žáci učí v prvouce. Přínosné je také zařazení výuky určování času a hodin, a to již od prvního dílu Matýskovy matematiky.

Při tvorbě učebnic byl velký důraz kladen na to, aby každý úkol a každý typ cvičení byl ověřen v praxi a měl vždy určitý smysl a cíl.

PRACOVNÍ SEŠITY

Pracovní sešity vhodně doplňují učebnice a poskytují vyučujícímu dostatečný prostor k procvičení probírané látky. Není cílem ani účelem, aby žáci v pracovních sešitech vyřešili všechna cvičení. Pracovní sešity by měly sloužit zejména k procvičování látky, kterou si žáci dostatečně neosvojili ani po splnění úkolů v učebnici. Vše je ponecháno na uvážení vyučujícího.

INTERNETOVÁ PODPORA

Rádi bychom vám doporučili videoprůvodce k jednotlivým cvičením od spoluautora učebnic Matýskova matematika Mgr. Miloše Novotného. Video jsou volně dostupná na webových stránkách www.matyskova-matematika.cz, kde jsou přehledně roztríděna podle jednotlivých dílů učebnic a podle jejich stran. (V MIUč+ je navíc na každé straně k dispozici odkaz přímo na konkrétní stránku s videy.)

Video byla záměrně tvořena tak, jako by Matýsek mluvil přímo ke svým žákům. Video jsou tak obsahem a formou obdobná tomu, co žáci mohou slyšet ve škole od svých vyučujících. Tato videa mohou mít různá využití – jako výklad pro žáky, kteří chyběli, jako pomoc pro slabší žáky, nebo naopak jako motivace pro žáky talentované. Záleží jen na vás, zda videa využijete pro domácí přípravu žáků, nebo při vyučování.

DOPORUČENÉ POMŮCKY

- dopočítadlo (papírové je součástí učebnice, existuje však i v magnetické podobě, kat. č. 1-44-M)
- sešit s pomocnými linkami 511+ (v nabídce nakladatelství, kat. č. S-11)
- sada kartiček s čísly, tečkami a matematickými symboly (v nabídce nakladatelství – *Soubor značek a číslic nově*, kat. č. 1-65)
- sada karet s geometrickými tvary (v nabídce nakladatelství *Matýskovy karty*, kat. č. 1-42)
- popisovatelná číselná osa 0–20 (v nabídce nakladatelství, kat. č. 2-25)
- sada kostek

- papírové hodiny (v popisovatelné podobě jsou v nabídce nakladatelství – *Stíratelná tabulka na procvičování psaní, hodin a na kreslení*, kat. č. S-30)
- papírové mince a bankovky (v nabídce nakladatelství, kat. č. 1-63 a 1-64)

MIUč+ (MULTIMEDIÁLNÍ INTERAKTIVNÍ UČEBNICE PLUS)

Doporučujeme používat MIUč+ k jednotlivým dílům učebnic, a to zejména z následujících důvodů:

- obsahují animace, které žákům jedinečným způsobem přiblíží a vysvětlí probírané učivo (v případě, že ve třídě není dostupná interaktivní tabule, je možné MIUč+ spustit na jakémkoliv projektoru napojeném na počítač)
- přinášejí velké množství cvičení, která žákům zábavnou formou přibližují probíranou látku
- žáci vnímají i náročná cvičení (osová souměrnost, číselné řady) jako zábavu
- vyučující má možnost vložit do MIUč+ vlastní cvičení a různé výukové materiály

ČASOVÝ HARMONOGRAM (3 UČEBNICE + 2 PRACOVNÍ SEŠITY, POPŘÍPADĚ 4.DÍL MATÝSKOVY MATEMATIKY)

Ne každý žák, ne každá třída dokáže přijmout novou látku stejně rychle. Tato řada učebnic matematiky respektuje různé tempo výuky.

Celá řada učebnic je tematicky provázána děním okolo nás v průběhu celého roku. Pokud vyučující přizpůsobí tempo výuky žákům ve třídě a bude se přibližně držet skutečností, které nás v daném období obklopují, nebude pro něho problém dodržet doporučený časový harmonogram, tj. probrat v 1. ročníku tři díly Matýskovy matematiky. V případě časové dotace 4 hodiny matematiky týdně je pro vyučující jednoduchým vodítkem probrat s žáky přibližně jednu stranu za vyučovací hodinu.

V případě, že výuka bude postupovat rychleji, anebo pokud ŠVP zahrnuje i počítání do 20 s přechodem přes desítku, doporučujeme na konci 1. ročníku zařadit i 4. díl Matýskovy matematiky (počítání do 20 s přechodem přes desítku). Tato učebnice je svou strukturou přizpůsobena tomu, že vyučující může probrat jen část učebnice a ke zbývajícím neprobraným částem se může vrátit na začátku 2. ročníku.

Pokud bude 4. díl Matýskovy matematiky využit již v 1. ročníku, doporučujeme přeskočit úvodní opakování na začátku tohoto dílu a zahájit výuku první kapitolou. V případě, že se 4. díl neprobere na konci 1. ročníku celý, na začátku 2. ročníku doporučujeme začít opakováním (které se na konci 1. ročníku přeskočilo) a poté plynule navázat na výuku v místech, kde se v 1. ročníku s výukou skončilo.

OBSAH UČEBNICE MATÝSKOVA MATEMATIKA, 2.DÍL

Číselný obor čísel 0–6	1–11
Číselný obor čísel 0–7	12–22
Číselný obor čísel 0–8	23–33
Číselný obor čísel 0–9	34–44
Číselný obor čísel 0–10	45–55
Opakování	56–60

METODICKÉ POZNÁMKY K JEDNOTLIVÝM STRANÁM A CVIČENÍM

Protože je řada cvičení obdobná jako v 1. díle učebnice, není potřeba práci podrobně popisovat. Pozornost budeme věnovat zejména typově novým cvičením, nebo rozšíření těch cvičení, která již žáci znají. Některé zařazené didaktické hry již byly uvedeny v metodické příručce k 1. dílu učebnice, jsou zde pro připomenutí. Jiné hry jsou nové.

STRANA 1

Téma: předvánoční čas

Cíl: vyvození čísla 6

str. 1, cv. 1

- vyvození čísla 6, počítání po jedné
- znázornění čísla šest různými způsoby, např. prsty, dominem, kostkami v podobě 5 a 1
- srovnání času v digitální podobě a na hodinách s ručičkami
- rozhovor: Co děláme v šest hodin (ráno, večer)?

HRA: Vyučující říká různá čísla od 1 do 6, žáci kreslí podle pokynu tolik obrázků jednoho druhu. Např.: Vyučující řekne 6, žáci nakreslí 6 sluníček, sněhových vloček, kytiček, ...

str. 1, cv. 2

- příprava: obtahování velké číslice 6 na papíru, psaní menších tvarů
- osvojení psaní čísla 6 nejdříve obtahováním čísla na žluté kartě (modré šipky určují počátek psaní a jeho směr psaní)
- psaní čísla do řádků – stejně jako v 1. díle užíváme šedé proužky k dodržování mezer mezi čísly

str. 1, cv. 3

- motivační rozhovor: předvánoční čas, mikulášská nadílka
- vzpomínky na loňskou nadílku, vyprávění podle zkušeností žáků
- vyprávění o obrázku, pojmenování osob, činností, věcí
- orientace na obrázku – co je vpravo, vlevo, před, nad, v, za, na, ... Např.: *Kdo je na obrázku vlevo od Mikuláše? Co je v koši? ...*
- pozorování obrázku a rozlišování a vyhledávání geometrických tvarů
- obtahování daného tvaru podle zadání vpravo, např. kruhy obtáhneme červeně
- určení počtu daného tvaru na obrázku, např.: *kruhů je 5* (1 je na obrázku na zdi součástí sluníčka, 4 na šatech holčičky)

HRA: Vyučující říká, kolik kterých geometrických tvarů mají žáci nakreslit. Potom je mohou žáci podle pokynů či podle barev ve cvičení 3 vpravo vybarvovat, připisovat k nim správné číslo apod.

HRA: Žáci dostanou kartičky s nakreslenými geometrickými tvary. Podle nich se rozdělí do čtyř skupin (kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník). Úkolem každé skupiny je najít co nejvíce předmětů, na nichž mohou daný tvar pozorovat, tzn. skupina čtverec hledá jen předměty ve tvaru čtverce atd. Hru můžeme hrát ve třídě, v tělocvičně, na vycházce.

MPV:

ČJ – říkanky s mikulášskou tematikou

Prv – předvánoční čas, mikulášská nadílka

HV – písně s mikulášskou tematikou

VV/PČ – Mikuláš/anděl/čertík

– kreslení, modelování geometrických tvarů

TV – honičky s čertími ocásky

str. 1, cv. 4

- psaní čísel v řadě od 0 do 6
- po čísle 6 píší žáci čísla opět od 0 nebo procvičují tvary čísel, které se jim nevydařily

HRA: Vyučující ukazuje žákům karty s tečkami, žáci určují počet teček a čísla zapisují např. na proužek papíru nebo je píší do řádku do sešitu.

STRANA 2

Téma: volný čas – hry se stavebnicemi

Cíl: numerace v oboru do 6

str. 2, cv. 1

- určování počtu kostek ve sloupci (připomeneme pojmy řádek, sloupec), počítáním po 1 si žáci upevní znalost číselné řady do 6
- vyhledání čísla, které odpovídá počtu kostek, a určení, jakou má kartička s číslem barvu, např.: *tři kostky – číslice 3 = žlutá barva*
- žáci vybarví danou barvou vhodný sloupec, např. sloupec se třemi kostkami vybarví žlutě

HRA: Žáci se volně pohybují po třídě nebo v tělocvičně. Vyučující říká čísla 2–6. Žáci podle čísla vytvářejí vhodné skupiny.

str. 2, cv. 2

- nejdříve žáci určují počet barevných kostek ve sloupci
- potom vyhledají rámeček stejné barvy, jakou mají kostky, a do něj zapíšou číslo vyjadřující počet kostek ve sloupci, např.: *modrý sloupec má 5 kostek, do políčka s modrým orámováním zapíšou číslo 5*
- nevybarvené sloupce si žák vybarví vlastní barvou a tou pak také obtáhne rámečky, do nichž zapíše číslem počet kostek ve sloupci

HRA: Vyučující rozdělí žáky do několika skupin. Každá skupina dostane stejný počet kostek. Žáci se pokusí v určeném časovém limitu postavit co nejzajímavější stavbu, popř. co nejvyšší stavbu, ...

MPV:

PČ – hry se stavebnicemi

str. 2, cv. 3

- příprava: hry s kartami s tečkami a čísly (sestavování řady, orientace v řadě)
- orientace na číselné ose v učebnici
- postupné vyznačování bodu na ose příslušnou barvou a zapsání správného čísla pod něj, např. *červený rámeček má číslo 4 – na ose vyznačím červeně bod tam, kde má být číslo 4, a to zapíši*
- cvičení lze motivovat také hrou *Na poštáka* (viz níže)

HRA: Žáci ukazují (prstem, tužkou, ...) na čísla seřazená v řadě podle diktátu vyučujícího/žáka a pohybují se tak po celém řádku.

HRA: Žáci mají karty s čísly a tečkami v počtu do 6. Vyučující diktuje čísla, žáci je dávají do řady, pak pod ně přiřazují karty s vhodným počtem teček. Stejně mohou pracovat žáci ve dvojicích.

HRA: Vybraní žáci se postaví před tabuli a každý z nich dostane jednu kartičku s číslem od 0 do 6. Poté mají za úkol se správně seřadit – vzestupně, sestupně. Skupiny žáků se před tabulí střídají.

HRA: *Na poštáka* – barevné rámečky s čísly představují dopisy, žáci je doručují do správných domů (na číselné ose).

HRA: *Na tichou poštu* – posíláme pošeptáním do ucha řadu několika čísel, např. 1, 3, 5. Pokud to žáci zvládnou, zadáváme čtyři čísla, případně hru postupně ztěžujeme (čísla v řadě se mohou opakovat, např. 2, 6, 1, 2. Při hře si žáci procvičují sluchovou paměť.

MPV:

ČJ – hra *Na tichou poštu*

str. 2, cv. 4

- cvičení podporuje zrakovou percepci, vnímání tvaru čísel
- tento typ úkolu znají žáci z 1. dílu, mohou pracovat samostatně
- úkol je rozšířen o rozlišení tří čísel napsaných třemi barvami

str. 2, cv. 5

- cvičení podporuje zrakovou percepci, postřehování čísel
- vybarvení daného pole barvou podle zadání
- tento typ úkolu znají žáci z 1. dílu, pracují samostatně

MPV:

TV – hody na cíl, do terče apod.

STRANA 3

Téma: význam konzumace ovoce v zimním období

Cíl: porovnávání čísel v oboru do 6

str. 3, cv. 1

- příprava: hra s kartami s čísly/tečkami (viz níže)
- rozhovor: ovoce, rozlišování a pojmenovávání, subtropické ovoce a ovoce, které roste v našich zemích
- význam konzumace ovoce zejména v zimní období
- žáci čtou zadání úlohy a pozorují jeho znázornění částečně textem a částečně ilustrací
- obrázky jednotlivých věcí jsou seřazené v řádku, aby žáci nemuseli počítat po jedné, za pátým prvkem je mezera k lepšímu zrakovému rozlišení počtu (5 a 1 je 6)
- potom počet věcí žáci porovnají a do zápisu dopíší správný symbol pro porovnávání

HRA: Práce ve dvojicích: žáci mají před sebou karty s čísly (tečkami), jeden ze dvojice připraví dvě karty, druhý mezi ně položí správný symbol. V práci se střídají.

MPV:

ČJ – rozvoj slovní zásoby

Prv – ovoce, vitamíny

VV/PČ – ovoce, výroba ovocného salátu

str. 3, cv. 2

- příprava: hra *Přebíjená* (viz níže)
- žáci cvičení znají z 1. dílu, mohou pracovat samostatně
- kontrolu si žáci mohou provést vzájemně

HRA: *Přebíjená* – každý žák má svůj soubor karet s čísly 0–6 poskládaných na sobě a otočených tak, aby čísla nebyla vidět. Hra je vhodná pro dvojice. Oba žáci vyloží první kartu ze své kupičky a otočí ji číslicí nahoru, čísla porovnají. Kdo má více, bere obě karty a dá je dospod své kupičky. Pokud jsou na kartách obě čísla stejná, přidávají ještě jednu kartu. Vítězí ten, kdo má karty obou hráčů.

str. 3, cv. 3

- příprava: hry s kartami s čísly/tečkami (viz níže)
- žáci cvičení znají z 1. dílu, mohou pracovat samostatně

HRA: *Hry s kartami s čísly (tečkami)* – žáci rovnají řadu čísel (teček). Společně procvičujeme orientaci v řadě (určování, které číslo je v řadě před..., které za... apod.)

Hra ve dvojicích: jeden žák otočí jednu kartu z řady, druhý žák pak hádá, které číslo (kolik teček) je na této otočené kartě. Pak si úlohy vymění.

Obměna: Jednu kartu může první žák z řady vzít, druhý žák opět hádá, která karta chybí.

Poznámka: Zpočátku tyto hry hrajeme vždy s řadou čísel uspořádanou od nejmenšího k největšímu. Teprve později také s řadou čísel neuspořádaných.

HRA: Vyučující říká nebo napíše na tabuli řady čísel (např. 3, 4, –, 6), žák zvedne kartičku s číslem, které v řadě chybělo.

STRANA 4

Téma: příprava na Vánoce

Cíl: sčítání v oboru do 6

str. 4, cv. 1

- rozhovor o přípravách na Vánoce, pečení cukroví
- žáci přečtou zadání úlohy a utvoří otázku a odpověď
- úlohu znázorní kolečky (stejně jako v 1. díle nejdříve kreslí prázdná kolečka, potom plná)
- k úloze vytvoří a zapíše příklad, který k ní patří
- žáci tvoří podobné úlohy s touto tematikou, tvoří otázky, odpovědi, říkají/zapisují příklady, které k úloze patří

str. 4, cv. 2

- příprava: hra *Na detektiva* (viz níže)
- žáci se orientují v textu a vyhledávají požadované informace, zapisují je
- shodná jména ve cvičení 1 a 2 mohou žáci obtáhnout pastelkou, pomůže jim to k lepší orientaci a získání správných informací
- při čtení musí být žáci pozorní, protože např. MÍLA a MILÁ jsou dvě rozdílná slova

HRA: *Na detektiva* – Vyučující klade otázky. Žáci vyhledávají v textu odpovědi.

Např.: *Kdo má nejvíce/nejméně koleček?*

Které děvče má nejvíce/nejméně hvězdiček?

Kdo má stejně koleček i hvězdiček?

MPV:

ČJ – rozvoj řeči (tvoříme správně otázku a odpověď); pozorné čtení, orientace v textu

Prv – přípravy na Vánoce v rodině

HV – písňe s vánoční tematikou

VV/PČ – modelování cukroví

STRANA 5

Téma: příprava na Vánoce

Cíl: sčítání v oboru do 6, početní řetězy, rozklady čísel

str. 5, cv. 1

- žáci čtou příklady, opisují je a dopíší i jejich výsledky
- žáci/vyučující tvoří k příkladům vhodné úlohy

MPV:

ČJ-Ps – správné tvary číslic

Prv – slovní úlohy tvoříme s tematikou, kterou se zabýváme v prvouce

str. 5, cv. 2

- prohloubení rozhovoru o přípravách na Vánoce (návštěvy příbuzných o Vánocích)
- žáci pozorují situace na obrázku a vyprávějí příběh
- na závěr doplní chybějící čísla a symboly

HRA: *Na autobus* – vybraní žáci se postaví za sebe, chytanou se za pas a vytvoří „řetěz“ (počet žáků = počet cestujících v autobuse). Další žáky vyučující rozestaví po třídě na „zastávky“. Na každé ze zastávek bude podle pokynů vyučujícího někdo přistupovat a někdo vystupovat. Jeden z žáků bude situaci zapisovat na tabuli.

str. 5, cv. 3

- cvičení je procvičováním sčítání v oboru do 6
- žáci mohou podle příkladů vyprávět svůj „příběh“ s cestováním v autobuse (ve vlaku, v tramvaji, ...)
- procvičování – viz HRA

HRA: Vyučující vypráví podobné „příběhy“, žáci se snaží počítat z paměti, na konci výsledek zapíše na papír nebo zvednou kartu s číslem, které odpovídá výsledku.

MPV:

Prv – cestování dopravními prostředky, chování a bezpečnost

str. 5, cv. 4

- cvičení opakuje a prohlubuje učivo o rozkladech čísel
- příprava: viz HRA
- žáci cvičení znají z 1. dílu, mohou pracovat samostatně

HRA: Vyučující si vezme 2–6 předmětů (pastelek, tužek, ...). Rozdělí je a sevře do obou rukou, aby to žáci neviděli. Řekne nahlas počet předmětů, které celkově drží, a ukáže jednu ruku. Žáci určují, kolik předmětů má vyučující ve druhé ruce. Vyučujícího mohou postupně vystřídat žáci.

STRANA 6

Téma: příprava na Vánoce, perníčky

Cíl: odčítání v oboru do 6

str. 6, cv. 1

- prohloubení rozhovoru o přípravách na Vánoce
- žáci přečtou zadání úlohy a utvoří otázku a odpověď
- úlohu znázorní kolečky (stejně jako v 1. díle nejdříve kreslí prázdná kolečka, potom je od konce škrtají podle úlohy)
- k úloze vytvoří a zapíše příklad, který k ní patří
- žáci tvoří podobné úlohy s touto tematikou, tvoří otázky, odpovědi, říkají/zapisují příklady, které k úloze patří

str. 6, cv. 2

- příprava: hra *Na detektiva* (viz níže)
- žáci se orientují v textu a vyhledávají požadované informace, zapisují je
- shodná jména ve cvičení 1 a 2 mohou žáci obtáhnout pastelkou, pomůže jim to k lepší orientaci a získání správných informací
- při čtení musí být žáci pozorní, protože např. slovo LÁME v úloze znamená odčítání

HRA: *Na detektiva* – Vyučující klade otázky. Žáci vyhledávají v textu odpovědi.

Např.: *Kdo zlomil nejvíce/nejméně hvězdiček?*

Komu zůstalo nejvíce/nejméně hvězdiček?

Kdo zlomil sedm hvězdiček?

MPV:

ČJ – rozvoj řeči (tvoříme správně otázku a odpověď); pozorné čtení, orientace v textu

Prv – přípravy na Vánoce v rodině

HV – písně s vánoční tematikou

VV/PČ – modelování cukroví, perníčky

STRANA 7

Téma: příprava na Vánoce, cestování za nákupy

Cíl: odčítání v oboru do 6, početní řetězy

str. 7, cv. 1

- žáci čtou příklady, opisují je a dopíší i jejich výsledky
- doplňující úkol: Žáci barevně označí v prvním a pak i ve druhém sloupci příklady, které mají shodný výsledek. Např.: $6 - 4$, $5 - 3$ mají výsledek 2.
- žáci/vyučující tvoří k příkladům vhodné úlohy

MPV:

ČJ-Ps – správné tvary číslic

Prv – slovní úlohy tvoříme s tematikou, kterou se zabýváme v prvouce

str. 7, cv. 2

- prohloubení rozhovoru o přípravách na Vánoce (nákupy)
- žáci pozorují situace na obrázku a vyprávějí příběh
- na závěr doplní chybějící čísla a symboly
- hra *Na autobus* – je popsána u práce se stranou 5, cv. 2.

str. 7, cv. 3

- cvičení je zaměřeno na odčítání v oboru do 6
- žáci mohou podle příkladů vyprávět svůj „příběh“ s cestováním v autobuse (ve vlaku, v tramvaji, ...)
- procvičování – viz HRA popsána u práce se stranou 5, cv. 3

MPV:

Prv – cestování dopravními prostředky, chování a bezpečnost

str. 7, cv. 4

- příprava – viz HRA níže
- na tabuli má vyučující připravené podobné úlohy jako v učebnici
- žáci po přípravě mohou pracovat samostatně

HRA: Jeden žák předstoupí před tabuli (musí mít na některé části oděvu dvě kapsy, nebo má v ruce dva sáčky, dvě krabičky, ...). Do jedné i druhé kapsy mu vyučující dá určitý počet malých předmětů, např. fazolí, oříšků, ... Ostatním žákům vyučující oznámí pouze to, kolik dal žákovi celkem fazolí. Ti potom hádají, kolik fazolí je v první a v druhé kapse. Kdo to správně uhodne, získává bod. Všechny možné varianty poté můžeme společně zapsat na tabuli.

STRANA 8–9

Téma: příprava na Vánoce

Cíl: procvičování sčítání a odčítání do 6

str. 8, cv. 1

- žáci přečtou příklady a dopisují jejich výsledky
- pak mohou plnit další úkoly (viz HRA níže)

HRA: Vyučující vymýšlí úkoly.

Např.: *Modrou pastelkou zakroužkuj výsledky větší než 4.*
Zelenou pastelkou zakroužkuj výsledky, které se rovnají 6.
Žlutou pastelkou zakroužkuj výsledky menší než 4.
Hnědou pastelkou zakroužkuj výsledky větší než 6.

str. 8, cv. 2

- společné připomenutí piktogramu „vyber“
- žáci přečtou příklad a rozhodují, který výsledek je správný
- k nesprávným výsledkům mohou žáci vymýšlet příklad, který by se k nim hodil, např.:
k výsledku 1 by se hodily příklady $0 + 1$, $6 - 5$, $4 - 3$, $1 - 0$, ...
- po přípravě mohou žáci pracovat samostatně, přečtou příklady a u správného výsledku napíší křížek

HRA: Vyučující/žák čte opakovaně příklad a k němu přidává postupně všechny tři výsledky. Žáci u každého příkladu dohodnutým způsobem hodnotí, zda má příklad správný výsledek, či nikoliv. Při chybě tlesknou, zvedají červenou kartu, obrázek se smutným obličejem, ... Je-li příklad správně, zvedají zelenou kartu, obrázek s veselým obličejem apod.

str. 8, cv. 3

- žáci rozhodují, který matematický symbol v příkladu chybí, nejdříve např. ústně nebo formou hry (viz níže)
- žáci cvičení znají z 1. dílu, mohou pracovat samostatně
- jestliže mají žáci matematické symboly doplněné a zkontrolované, mohou si výsledky přikrýt rukou, proužkem papíru, ... a příklady znovu počítat, zapisovat a posléze si je mohou samostatně kontrolovat odkrytím výsledků
- využití ilustrace – tvoření slovních úloh k příkladům o obsahu pytlíčků s nadílkou, např.:
Honzík dostal v pytlíčku 4 pomeranče a jeden banán. Kolik kusů ovoce Honzík měl? Dana měla v pytlíčku 6 ořechů. 4 ořechy dala Tomášovi. Kolik ořechů jí zbylo?

HRA: Vyučující čte neúplné příklady, žáci zvedají kartičky se správným matematickým symbolem, který by do příkladu doplnili.

MPV:

- Prv – předvánoční čas, mikulášská či vánoční nadílka;
- smyslové hry – ochutnávání ovoce

str. 8, cv. 4

- společné připomenutí piktogramu „pokračuj v řadě“
- pokračování ve střídání vzorů s konkrétními prvky, např.: *jedna žlutá kostka, dvě červené, ...; tři zelené korálky, jeden modrý, ...*

- pokračování ve střídání vzorů dokreslováním na proužky papíru nebo do řádku v sešitě, např.: *dva modré kruhy, dva červené, ...; jeden zelený trojúhelník, tři modré čtverce, ...*
- sledování řady v učebnici, určení její logické závislosti
- žáci řadu počítají a zapisují průběžné výsledky
- pokud žáci dokážou v první řadě pokračovat (ústně), mohou tak učinit, vyučující pokračování řady zapisuje na tabuli

MPV:

VV/PČ – střídání vzorů – hry se stavebnicemi; navlékání drobných prvků

str. 9, cv. 1

- příprava: práce s dopočítadlem, zopakování práce při řešení podobných příkladů
- podobné příklady lze procvičovat také se skutečnými předměty (fazole, pastelky, kostky, kaštiny, ...)
- příklady lze také převádět do slovních úloh, např.: *Mám 5 fazolí. Kolik jich ještě potřebuji, aby jich bylo 6?*
- žáci tento typ cvičení znají z 1. dílu, po přípravě mohou pracovat samostatně

str. 9, cv. 2

- cvičení procvičuje sčítání v oboru do 6
- zopakování principu počítání „pyramid“: součet dvou čísel ve spodních sousedních rámečcích se zapíše do rámečku nad nimi
- žáci tento typ cvičení znají z 1. dílu, po přípravě mohou pracovat samostatně

str. 9, cv. 3

- procvičování sčítání a odčítání v oboru do 6 – zlepšování početní hbitosti
- žák si vybere sloupeček, postupně přečte příklady a říká k nim výsledky
- *obměna*: žák říká pouze výsledky příkladů
- cvičení lze využít k práci do školních sešitů či jako domácí úkol
- vyučující může zadávat úkoly (viz HRA níže)
- k příkladům tvoříme vhodné úlohy s tematikou vánočního pečení cukroví, např.: *Tatínek položil na plech 5 hvězdiček a Otík jen 1. Kolik je na plechu dohromady hvězdiček? Teta vykrojila z těsta 5 koleček. 1 kolečko se jí nepodařilo. Kolik koleček dala potom na plech?*

HRA: Učující zadává, které příklady mají žáci vyhledat (vypsat).

Např.: *Vyhledejte (vypište) příklady, které mají výsledek 6.*

Vyhledejte (vypište) příklady, které mají výsledek menší než 4.

MPV:

Prv – přípravy na Vánoce, pečení cukroví

VV/PČ – cukroví z modelíny, vlastní pečení cukroví

str. 9, cv. 4, 5

- procvičování orientace ve čtvercové síti, pojmenování jednotlivých řádků a sloupců
- žáci podkládají řádky podle pokynů (proužkem papíru, pastelkou, ...), např.: *Podlož řádek A. Podlož řádek I.*
- žáci čtou zadání a postupně daný řádek ukazují danou barvou, pak teprve vybarví
- zbývající řádky využije vyučující k vlastnímu zadání nebo zadání řekne některý žák
- podobné úkoly mohou být připraveny také na tabuli nebo žáci pracují na čtverečkovaném papíře

MPV:

VV/PČ – obrázky ve čtvercové síti

STRANA 10

Téma: obchodování, finanční gramotnost

Cíl: ceník, orientace v něm, nakupování, placení

- žáci s podobnými stránkami pracovali v 1. díle učebnice, práce je tedy obdobná, jen se rozšířil početní obor do 6
- zopakujeme s žáky všechny činnosti a didaktické hry
- začínáme opět tím, že si prohlédneme Matýskův obchod, hovoříme s žáky o tom, co má Matýsek v nabídce, kolik co stojí, ceny srovnáváme (co stojí stejně, co více, ...)
- žáci tvoří úlohy o tom, co si koupí, a k úloze přidávají také otázku: *Kolik korun bude nákup stát? Kolik korun máme zaplatit?* apod.
- žáci kupují nejdříve jednu položku, např.: *Koupím si jeden pomeranč. Kolik korun zaplatím?*
- teprve potom žáci kupují dvě věci různého druhu, např.: *Přál bych si jeden banán a jeden pomeranč.*
- úlohy můžeme rozšířit o nakupování stejné věci, ale v násobném počtu, např.: *Rád bych si koupil dva pomeranče.*
- žáci aktivně využívají pomůcku *papírové mince* k vyplácení daných částek
- žáci vyplácejí částky dvojím způsobem: jednodušší je placení v jednorunách, ale protože máme i mince vyšší hodnoty, pokračujeme v náviku placení mincemi různé hodnoty, např.: *4 koruny mohou zaplatit čtyřmi jednorunami, ale i jednou dvoukorunou a dvěma jednorunami anebo dvěma dvoukorunami.*

HRA: Žáci mají před sebou na lavici vyrovnané papírové mince. Vyučující dává pokyny, např.: *Zaplat' 2 koruny.* Žáci z připravených mincí dají před sebe buď jednu dvoukorunu, nebo dvě jednoruny. Pak se vyučující ptá, jak žáci 2 koruny zaplatili. Poté může vyučující zadat jiný úkol, např.: *Dej před sebe jednu jednorunu a jednu dvoukorunu. Kolik to je dohromady korun?*

str. 10, cv. 1

- žáci přečtou zadání úlohy, utvoří otázku a odpověď, k úloze přidají příklad, který zapíše
- zaplacení nákupu mohou žáci nejdříve připravit na lavici (papírovými mincemi), teprve potom správnou částku vybarví, nejdříve v jednodušší podobě jednorunami v peněženke, nebo jiný způsob zaplacení znázorní vybarvením mincí v pytlíčku
- mince jsou ve dvou pytlíčcích, aby žáci zaplacení částky mohli vyjádřit více způsoby

HRA: Vyučující má na tabuli připravené obrázky zboží s cenami. Pracujeme stejně jako se cvičeními na straně 10. Výhodou je, že obrázky může učitel často měnit, a tím je práce pro žáky vždy nová. „Nakupovat“ chodí žáci velmi rádi, tato cvičení bývají velmi oblíbená.

HRA: Podle ceníku na tabuli vyučující/žáci tvoří úlohy, ostatní zvedají kartičky s čísly (výsledky příkladů) nebo vyplácejí požadované částky na lavici papírovými mincemi.

str. 10, cv. 2

- k úlohám o nakupování patří také úlohy, jejichž řešení vyjádříme příkladem na odčítání
- jsou to situace, ve kterých se vychází z určité částky peněz, kterou máme k dispozici, a když si něco koupíme, musíme z této částky odebrat částku potřebnou k zaplacení zboží
- znázorňujeme jak papírovými mincemi (jejich odebráním), tak v sešitě škrtnutím mincí
- při placení opět řešíme obě možnosti – jak jednokorunami, tak jinými mincemi, které máme k dispozici

HRA: Připravíme nabídku s konkrétními věcmi k nakupování (školní potřeby, hračky, ovoce, zelenina, ...), žáci mohou situace při nakupování dramatizovat. Zároveň při tom užívají vhodné způsoby chování v obchodě (pozdrav, prosba, poděkování, rozloučení).

HRA: Žáci si dají na lavici papírové mince. Další mince budou odebrat dle diktátu vyučujícího. Po několika přidáních/odebráních mincí vyučující zjistí, kolik papírových mincí na lavici zůstalo. Vítězí ti, kteří mají na lavici správný počet papírových mincí (správný zbytek).

MPV:

ČJ – dramatizace situací, komunikační výchova; rozvoj slovní zásoby

Prv – ovoce

VV/PC – příprava vlastních ceníků (z letáků, vlastních ilustrací)

STRANA 11

Téma: Vánoce

Cíl: slovní úlohy, jejich řešení

str. 11, cv. 1

- motivační rozhovor o nadcházejících svátcích (pokud jsme již v období po Vánocích, tak vzpomínka na Vánoce)
- obě úlohy jsou na sčítání
- žáci přečtou úlohu, utvoří otázku a odpověď, úlohu znázorní, zapíše příklad, který se k ní hodí, a doplní chybějící údaj do odpovědi
- žáci tvoří obměny úloh, tzn. změni v úloze jeden údaj, později oba údaje, např.: *Ola má 2 dárky u stolu a 1 dárek u okna. Ota má 2 dárky u skříně a 2 dárky u postele.*

str. 11, cv. 2

- obě úlohy jsou opět na sčítání
- žáci přečtou úlohu, utvoří otázku a odpověď, úlohu znázorní, zapíše příklad, který k ní patří, a doplní chybějící údaj do odpovědi
- žáci tvoří obměny úloh

HRA: Vyučující/žák navrhne téma, kterého se má úloha týkat, např.: hřiště, sport, vánoční besídka, parkoviště, školní družina, hračky, Žáci se snaží takovou úlohu vymyslet. Společně ji pak vyřeší. Její řešení (příklad, výsledek) mohou zapisovat.

MPV:

Čj – básně s vánoční tematikou

Prv – Vánoce

HV – koledy

VV/PČ – balení dárků, vánoční přání

str. 11, cv. 3

- cvičení procvičuje rozklady čísel
- rozklad tvoří žáci podle své volby
- poslední rozklad je na tři čísla, určitě by měla předcházet příprava
- příprava: rozklady konkrétních věcí (fazolí, koleček, kostek, ...) a zápis rozkladu

HRA: Vyučující si vezme 4–6 předmětů. Rozdělí je na tři skupiny a schová např. pod kelímky od jogurtu tak, aby to žáci neviděli. Potom řekne nahlas počet předmětů, které celkově měl před rozdělením. Ukáže, kolik je předmětů pod prvním a druhým kelímkem. Žáci určují, kolik předmětů je schovaných pod třetím kelímkem. Počet předmětů k rozdělování a varianty rozdělování střídáme. Vyučujícího mohou postupně vystřídat žáci.

STRANA 12–22

Téma: Vánoce, čas po Vánocích

Cíl: vyvození čísla 7, počítání v oboru 0–7

Struktura dalších stran je obdobná jako u čísla 6. Cvičení jsou typově stejná. Používáme tedy stejné postupy, činnosti a didaktické hry, které známe z předcházejícího období. Pouze početní obor se rozšířil do 7. Náměty pro práci uvádíme jen u některých cvičení.

str. 12, cv. 3

- cvičení je vhodné ke vzpomínce na Vánoce v rodině žáků a k vyprávění
- žáci mohou k obrázku tvořit úlohy buď pouze s vánoční tematikou, nebo konkrétně k obrázku. Např.: *Pod stromčkem jsou tři dárky a na stole ještě jeden. Kolik dárků je na obrázku celkem?*

HRA: Vyučující/žák má 7 krabiček (dárků). Rozmístí je ve třídě. Žáci tvoří slovní úlohy a společně zapisují na tabuli/papíry příklady. Např.: *Čtyři dárky jsou u skříně a tři jsou u dveří. Kolik dárků máme celkem?*

MPV:

ČJ – opakování básní s vánoční tematikou, novoroční přání

Prv – vzpomínka na Vánoce

str. 13, cv. 3

- po splnění úkolu mohou žáci dopsat chybějící čísla a získají tak číselnou řadu 0–7
- mohou hrát hru *Skákaná*.

HRA: *Skákaná* – žáci posunují figurkou, tužkou, prstem, ... pod řadou čísel 0–7 podle diktátu žáka. Po několika číslech se žáci v diktování vystřídají.

Obměna: žáci posunují figurkou, ... podle toho, jaké vyučující říká příklady. Posunou se vždy pod výsledek příkladu. Např.: $1 + 3$ a žáci se posunou pod číslo 4, vyučující pokračuje *minus 1* (myšleno $4 - 1$) a žáci se posunou pod číslo 3 atd.

Obměna: Žáci mají řadu sestavenou z karet s čísly na lavici a pracují obdobně, nebo mají řadu čísel neuspořádanou, pak nemohou „opisovat“, protože každý žák má svá čísla v jiném pořadí. Každý žák musí příklady poctivě spočítat.

str. 14, cv. 2

– jednotlivé příklady na porovnávání mohou žáci modelovat s prvky ze stavebnic

MPV:

Prv – vzpomínka na Vánoce dárky

VV/PČ – hry se stavebnicemi

str. 14, cv. 3

– příprava: žáci mají před sebou karty s čísly, vyučující zadá, na kterou řadu ve kterém sloupečku se mají dívat, a říká úkoly, např.: *první řada ve druhém sloupci – které číslo je hned před číslem 1?* (žáci zvednou kartu s číslem 0)

str. 15, cv. 1

HRA: *Na detektiva* – vyučující klade otázky, žáci vyhledávají v textu odpovědi.

Např. *Kdo nalezl nejvíce/nejméně koleček/hvězdiček?*

Která dívka nalezla nejvíce/nejméně koleček/hvězdiček?

Nalezla Ola více koleček než Pepa? Kolik hvězdiček nalezl Pepa?

MPV:

VV/PČ – novoroční přání, stříhání, lepení

str. 16, cv. 3, str.18, cv. 3

HRA: Vyučující nakreslí na tabuli velký autobus, před který postaví sedm židliček, a vymyslí si příběh o cestování k prvnímu příkladu. Nastupujícími a vystupujícími cestujícími jsou žáci, které si vyučující volá před tabulí. Společně tak vyřeší první příklad. Příběhy k dalším příkladům už vymýšlejí žáci sami, vyučující jen pomáhá s „nastupováním“ žáků do „autobusu“.

str. 17, cv. 1

HRA: *Na detektiva* – vyučující klade otázky, žáci vyhledávají v textu odpovědi.

Např.: *Kdo poslal nejvíce/nejméně dopisů?*

Který chlapec poslal nejvíce/nejméně dopisů?

Komu poslal dopis Pepa?

MPV:

ČJ – novoroční přání

Prv – čas po Vánocích

VV/PČ – skládání z papíru – obálka

str. 18, cv. 4

- žáci mohou pracovat na papíry a napsat všechny příklady vhodné k danému číslu
- individualizace ve výuce: prostor zde mohou dostat žáci, kteří již umí psát i další čísla a dokážou tvořit příklad s daným výsledkem i ve vyšším oboru, např.: $8 - 1$, $10 - 3$, ...

str. 19, cv. 1

HRA: Vyučující vymýšlí úkoly.

Např.: *Modrou pastelkou zakroužkuj výsledky větší než 5.*
Zelenou pastelkou zakroužkuj výsledky, které se rovnají 5.
Žlutou pastelkou zakroužkuj výsledky menší než 4.

str. 20, cv. 3

HRA: Vyučující určí žáka, který si zahraje na učitele. Žák předstoupí před tabuli, čte příklady i s výsledky, ostatní ho kontrolují a hlásí případné chyby.

str. 20, cv. 4, 5

- procvičování orientace ve čtvercové síti, pojmenování jednotlivých řádků a sloupců
- žáci pokládají proužek papíru/tužku za sloupec podle pokynů, např.: *Ukaž sloupec 2. Ukaž sloupec 7.*
- žáci čtou zadání a postupně daný sloupec ukazují danou barvou, pak teprve vybarví
- zbývající sloupce využije vyučující k vlastnímu zadání nebo zadání řekne některý žák
- podobné úkoly mohou být připraveny také na tabuli nebo žáci pracují na čtverečkováném papíře

MPV:

VV/PC – obrázky ve čtvercové síti

str. 21, cv. 1, 2

- postupujeme stejně jako s předcházejícími stranami, na kterých se obchoduje (v tomto díle zatím na str. 10)
- obchod s hračkami lze snadno vytvořit ve třídě

MPV:

ČJ – rozvoj komunikačních dovedností (pozdrav, vyjádření přání, poděkování)

str. 22, cv. 1, 2

- postupujeme stejně jako s předcházejícími stranami, na kterých jsou zařazeny slovní úlohy (v tomto díle zatím na str. 11)
- žáci tvoří také obměny úloh

MPV:

Prv – opakování (zdravá svačina, zásady zdravé výživy)

STRANA 23–33

Téma: zima

Cíl: vyvození čísla 8, počítání v oboru 0–8

Struktura dalších stran je obdobná jako u čísla 6 a 7. Cvičení jsou typově stejná. Používáme tedy stejné postupy, činnosti a didaktické hry, které známe z předcházejícího období. Pouze početní obor se rozšířil do 8. Náměty pro práci uvádíme jen u některých cvičení.

str. 23, cv. 3

- motivační rozhovor o zimě a o tom, co dělají zvířata v zimě, jak jim člověk můžeme pomáhat
- žáci k obrázku mohou tvořit vhodné úlohy různého typu, např.: *U krmelce bylo pět srnek, čtyři utekly do lesa. Kolik srnek zbylo u krmelce?*

HRA: Žáci dostanou kartičky s nakreslenými geom. tvary, rozdělí se do čtyř skupin (kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník). Úkolem každé skupiny je najít co nejvíce předmětů daného tvaru, tzn. skupina „čtverec“ hledá jen předměty ve tvaru čtverce atd. Hru můžeme hrát ve třídě, ve škole, na vycházce.

MPV:

ČJ – básně se zimní tematikou

HV – píseň *Usnul vrabec za komínem; Bude zima, bude mráz*

Prv – zima, zvířata v zimě

str. 24, cv. 1, 2

HRA: V určitém časovém limitu dvojice žáků staví co nejvyšší „komín“ z kostek. Vyučující může zvyšovat nároky tím, že žáci mohou nejdříve používat ke stavění obě ruce, v další hře jen pravou ruku, poté jen levou ruku.

HRA: Vyučující rozdělí žáky do několika skupin. Každá skupina dostane stejný počet kostek. Žáci se pokusí v určeném časovém limitu postavit co nejzajímavější stavbu, popř. co nejvyšší stavbu, ...

MPV:

VV/PČ – hry se stavebnicemi

str. 26, cv. 1

HRA: *Na detektiva* – vyučující klade otázky, žáci vyhledávají v textu odpovědi.
Např. *Namalovala Ola více zajíců, nebo bažantů?*
Namalovala Jana stejně zajíců i bažantů?
Namalovala Ina stejně zajíců jako Ela?

str. 27, cv. 3

- individualizace ve výuce – žáci mohou tvořit vlastní početní řetězy v daném početním oboru, ty pak zadávají ostatní žákům nebo je píšou na tabuli a ostatní žáci je řeší

str. 28, cv. 3

- práce se cvičením je rozšířením práce se cv. 1
- žáci přečtou větu a rozhodnou, zda je pravdivá, či nepravdivá, vyhledáním potřebných informací ve cvičení 1
- vyučující zadává podobné věty, žáci rozhodují o pravdivosti např. zvedáním kartiček ano/ne

MPV:

Prv – pomoc zvířatům v zimě

str. 29, cv. 4

HRA: Jeden žák předstoupí před tabuli a vylosuje si kartičku s číslem (0–8). Vylosované číslo nikomu neprozradí. Ostatní žáci v lavicích zvednou nad hlavu kartičku s libovolným číslem (0–8). Vybraný žák si k sobě volá kamarády s kartičkami tak, aby se součet čísel na jejich kartičkách rovnal vylosovanému číslu. Vybraní žáci si stoupnou čelem do třídy s kartičkou nad hlavou, aby ostatní mohli co nejdříve uhodnout vylosované číslo. Vyučující/žák poté zapíše na tabuli daný rozklad/příklad.

str. 30, cv. 1

HRA: Vyučující vymýšlí úkoly.

Např.: *Modrou pastelkou zakroužkuj výsledky větší než 6.*
Zelenou pastelkou zakroužkuj výsledky, které se rovnají 5.
Žlutou pastelkou zakroužkuj výsledky menší než 5.

str. 30, cv. 3

HRA: Vyučující čte neúplné příklady, žáci zvedají kartičky se správným matematickým symbolem, který do příkladu doplnili.

MPV:

Prv – zima a zimní hry a sporty

str. 31, cv. 1

HRA: Vyučující přečte neúplný příklad, žáci zvednou kartičku se správným číslem, které do příkladu doplnili.

str. 32, cv. 1, 2

- práce se stranou je obdobná jako na str. 10, 21
 - žáci mohou zapisovat všechny možnosti platby daného nákupu
- Např.: $8 = 5 + 2 + 1$ $8 = 2 + 2 + 2 + 1 + 1$
 $8 = 5 + 1 + 1 + 1$ $8 = 2 + 2 + 1 + 1 + 1 + 1$
 $8 = 2 + 2 + 2 + 2$ $8 = 2 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1$
 $8 = 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1$
-

STRANA 34–44

Téma: zima

Cíl: vyvození čísla 9, počítání v oboru 0–9

Struktura dalších stran je obdobná jako u čísla 6, 7 a 8. Cvičení jsou typově stejná. Používáme tedy stejné postupy, činnosti a didaktické hry, které známe z předcházejícího období. Pouze početní obor se rozšířil do 9. Náměty pro práci uvádíme jen u některých cvičení.

str. 34, cv. 3

– motivační rozhovor o zimě, zimních aktivitách (pobyt na horách, zimní sporty)

HRA: Žáci jsou rozděleni do skupin. Každá skupina dostane určitý počet špejlí. Na povel vyučujícího skládají žáci ze špejlí určené geometrické tvary.

HRA: *Dobře pozoruj* – žáci vyhledávají na obrázku objekty v počtu, který určí vyučující. Např.: *Počet jedna* – 1 sněhulák, 1 mrkev, 1 kabina na lanovce, 1 rozcestník, ...; *počet dva* – 2 okna v kabině, 2 oči na sněhulákovi, 2 směrové šipky na rozcestníku, ...; *počet tři* – 3 domy, 3 stromy u domu zcela vlevo, 3 mraky, ... atd.

MPV:

Prv – zima

VV/PC – obrázky ze špejlí, párátek různých délek

str. 35, cv. 3

HRA: Čtyři žáci se postaví před tabuli a každý z nich dostane kartičku s jedním číslem (např. 4, 2, 7, 5). Jejich úkolem je správně se seřadit vzestupně, sestupně. Vyučující se může ptát, např.: *Které číslo je hned před číslem 4?*
Které číslo je hned za číslem 5?
Které číslo je hned před číslem 2?
Které číslo je hned za číslem 7?
Která čísla můžeme ještě doplnit?

str. 35, cv. 4

– žáci mohou podobná cvičení připravovat sami na papíry
– je to i vhodný námět do VV – žáci píšou na větší formát papíru různými barvami (pastelky/voskovky/barvy) čísla, která jsou různě natočená; práce žáků potom může vyučující použít pro činnosti celé třídy k rozlišování čísel na obrázku

MPV:

VV/PC – obrázky z čísel

str. 36, cv. 3

– příprava: vyučující napíše na tabuli pod sebe čísla z probraného číselného oboru podle volby žáků, např. 3, 5, 8, 1, 8, žáci pak říkají/doplňují vhodná čísla hned před dané číslo a hned za něj, např.: *hned před číslem 3 je číslo 2 a hned za číslem 3 je číslo 4, ...*
– *obměna:* k zadanému číslu žáci říkají/dopíší více čísel před/za ním, např.: *před číslem 3 jsou čísla 2, 1 a 0 a za číslem 3 jsou čísla 4, 5, 6, 7, 8, 9*

str. 37, cv. 1

HRA: *Na detektiva* – vyučující klade otázky. Žáci vyhledávají v textu odpovědi. Odpovídají vždy celou větou. Postupně vedeme žáky k tomu, aby si otázky sestavovali sami. Vyučující tedy určí detektiva z řad žáků.

Např.: *Kdo nese nejvíce/nejméně zlatých/stříbrných medailí?*

Které děvče nese nejvíce/nejméně zlatých/stříbrných medailí?

Který chlapec nese nejvíce/nejméně zlatých/stříbrných medailí?

Kolik medailí nese Olina?

str. 38, cv. 4

- příprava: didaktické hry na rozklady čísel (s pastelkami, předměty, ...)
- individualizace ve výuce: žáci mohou zapisovat všechny rozklady daného čísla

str. 39, cv. 1

HRA: *Na detektiva* – Vyučující klade otázky. Žáci vyhledávají v textu odpovědi. Odpovídají vždy celou větou. Postupně vedeme žáky k tomu, aby si otázky sestavovali sami. Vyučující tedy určí detektiva z řad žáků.

Např.: *Kdo unese nejvíce/nejméně hokejek?*

Který chlapec unese nejvíce/nejméně hokejek?

Která dívka unese nejvíce/nejméně hokejek?

Kolik hokejek unese Eva?

str. 40, cv. 3

- individualizace ve výuce – žáci připravují podobné řetězy

str. 41, cv. 3

- příprava (práce ve dvojicích): žáci mají připravené karty s čísly, přečtou si příklad (na tabuli, v sešitě), žák, který sedí vlevo, vypočítá levou část příkladu a položí kartu s číslem – výsledkem příkladu – na lavici; žák, který sedí vpravo, vypočítá pravou část příkladu a položí kartu s výsledkem svého příkladu, obě čísla pak žáci porovnají položením karty s vhodným matematickým symbolem

str. 41, cv. 4

- individualizace ve výuce – žáci, kteří to dokážou, mohou v první řadě pokračovat dál, v druhé řadě by se žáci dostali do záporných čísel, ale i to někteří žáci znají

str. 42, cv. 3

- žáci říkají postupně výsledky příkladů ve sloupci
- k jednotlivým příkladům žáci tvoří vhodné slovní úlohy
- žáci vyhledávají příklady podle jejich výsledku, např.: *vyhledej příklad/příklady s výsledkem 9, vyhledej příklad/příklady s výsledkem menším než 2, ...*

str. 45, cv. 1, 2

- motivační rozhovor: zima, zimní sporty, vhodné oblečení a vybavení na jednotlivé zimní aktivity, bezpečnost

MPV:

Prv – zima, zimní sporty

VV/PČ – rukavice, čepice, šály

TV – pohybové aktivity při pobytu na sněhu

STRANA 45–55

Téma: zima

Cíl: vyvození čísla 10, počítání v oboru 0–10

Struktura dalších stran je obdobná jako u čísla 6, 7, 8 a 9. Cvičení jsou typově stejná. Používáme tedy stejné postupy, činnosti a didaktické hry, které známe z předcházejícího období. Pouze početní obor se rozšířil do 10. Náměty pro práci uvádíme jen u některých cvičení.

str. 45, cv. 3

– motivační rozhovor: zima, hry a činnosti v zimě

HRA: Žáci jsou rozděleni do skupin. Úkol tedy plní společně. Vyučující zadá pokyn: *Vystříhnete/vytrhnete z papíru kruh*. Necháme žáky, aby sami našli vhodné řešení (např. obkreslí dno květináče, ...). Mohou k tomu používat předměty ve třídě. Poté vystříhnou/vytrhnou z papíru čtverec, obdélník, trojúhelník. Výsledky můžeme porovnávat. Kdo má největší čtverec? Z vystřížených/vytržených geom. tvarů pak můžeme složit obrázek.

MPV:

ČJ – básně a říkadla se zimní tematikou

Prv – zima, hry a činnosti v zimě

HV – píseň Postavil jsem sněhuláka

VV/PC – sněhulák

TV – hry při pobytu venku

str. 47, cv. 3

HRA: Vyučující říká / píše na tabuli řady čísel (např. 3, 4, –, 6, 7, 8, 9, 10), žák zvedne kartičku s číslem, které v řadě chybělo. Postupně můžeme vynechávat i více čísel.

HRA: *Zakázané číslo* – žáci říkají řadu čísel 0–10 vzestupně i sestupně, potom určíme, které číslo je zakázané (nesmí se říci), místo toho žáci tlesknou. Pak přidáme další zakázané číslo.

str. 48, cv. 1

HRA: *Na detektiva*

str. 49, cv. 4

HRA: Vyučující ukáže na kartičce libovolné číslo od 0 do 10. Každý žák zvedne dvě kartičky s takovými čísly, aby se jejich součet rovnal danému číslu. Pak můžete společně zapisovat správné možnosti řešení.

str. 50, cv. 1

HRA: *Na detektiva*

str. 52, cv. 1

HRA: Žáci sedí v lavicích a položí si hlavy na lavici (předstírají spánek). Vyučující říká příklady i s výsledky. Pokud řekne špatný výsledek, spáči se co nejrychleji vzpřímí. Několikrát po sobě opakujeme.

str. 53, cv. 3

HRA: Vyučující si určí žáka, který si zahraje na učitele. Žák předstoupí před tabuli, čte příklady bez výsledků. Ostatní zvedají kartičky s výslednými čísly.

STRANA 56–60

Téma: zima

Cíl: opakování a procvičování učiva

Strany opakují a procvičují dosud probrané učivo. Jednotlivá cvičení žáci znají, mohou pracovat také samostatně. Při práci opakujeme různé didaktické hry a činnosti, které jsme zařazovali při typově podobných cvičeních. Např. hry *Skákaná*, *Zakázané číslo*, *Přebíjená*, *Na detektiva*, ..., hry s kartami s čísly, s papírovými mincemi, práce s dopočítadlem, ..., hry na procvičování rozkladů čísel, obměny a vlastní tvorba slovních úloh, hry s číselnou osou, hry na obchod a mnohé další.

str. 57, cv. 2

HRA: Vyučující má pro každého žáka připravený herní plán, např. obdélník 3×4. V poli vlevo nahoře je písmeno S (= start) a v dalších polích v tomto řádku pak čísla 0, 1, 2. Ve druhém řádku jsou čísla 3, 4, 5, 6, ve třetím pak čísla 7, 8, 9, 10. Žáci si na první pole (= START) připraví hrací figurku nebo jiný vhodný předmět (kolečko, fazoli, PET víčko, ...) a dále postupují podle pokynů vyučujícího/žáka, který říká příklady. Žáci se posunují vždy na to políčko, které je výsledkem příkladu. Po několika příkladech zkontrolujeme, na kterém poli žáci skončili.

MPV:

VV/PC – deskové hry

str. 58, cv. 3

– příprava: práce s papírovými hodinami

HRA: Vyvolaný žák před tabulí předvádí (bez mluvení) nějakou činnost, kterou obvykle provádí každý den v určitou hodinu. Ostatní hádají, co dělá, a vybírají ze cvičení ciferník s časem, který by k činnosti mohl patřit, nebo určují jiný vhodný čas a modelují ho na papírových hodinách.

MPV:

Prv – určování času, denní režim

HV – ukolébavky, píseň Dobrá noc

VV/PC – hodiny, budík

str. 59, cv. 1

– motivační rozhovor: pomoc v domácnosti
– žáci tvoří obměny stávajících úloh či tvoří jiné úlohy s touto tematikou, např.: *V pondělí Ondra odnesl do kontejneru 3 plastové lahve od vody a v úterý 4. Kolik plastových lahví Ondra odnesl?*

HRA: Jeden žák předvádí pantomimicky nějakou činnost, kterou doma můžeme dělat. Ostatní hádají, o kterou činnost se jedná, a poté se snaží vymyslet nějakou slovní úlohu s touto činností.

MPV:

Prv – rodina, pomoc v domácnosti

VV/PČ – výzdoba květináče, výrobky z plastových kelímků/lahví

str. 60, cv. 1

- cvičení není nutné splnit celé najednou, práci na něm rozdělíme do několika hodin, může být také z části zadáno jako domácí úkol

MPV:

Prv – zima, zimní sporty, zimní oblečení, sportovní potřeby a výbava, bezpečnost

.....